

Boekverslag Nederlands Fantoompijn door Arnon Grunberg

Boekverslag door een scholier

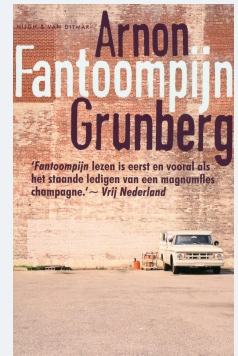
5e klas vwo

1357 woorden

14 jaar geleden

★ 6,4

8 keer beoordeeld

Auteur	Arnon Grunberg
Genre	Psychologische roman
Eerste uitgave	2000
Vak	Nederlands

Fantoompijn

A 1. Algemeen/oriënterend

Fantoompijn is geschreven door Arnon Grunberg en werd voor het eerst uitgegeven in 2000. Het is dus een vrij nieuw boek en mijn geleende exemplaar blijkt een 1e druk te zijn, uitgegeven door Nijgh & Van Ditmar. Het boek telt 254 bladzijdes en ik heb er ongeveer 8 uur over gedaan om het uit te lezen. Het las vrij vlot en het was dan ook een duidelijk geschreven boek. Ik heb het uitgelezen op maandag 20 juni 2005. Dit boek werd me eveneens aangeraden door de bibliothecaris, het was een betere suggestie dan *Nooit meer slapen*. Ik had de verwachting dat het wel een leuk boek zou worden, de achterkant was leuk en belofde iets. Het motto dat Grunberg volgens mij heeft geprobeerd over te dragen is dat je niet teveel moet opgaan in je eigen waanbeelden; dit kan er toe leiden dat mensen ontdekken dat je eigenlijk niemand bent en aan elkaar hangt van bedenkzels. Arnon is overigens geboren in 1971 te Amsterdam, en *Fantoompijn* is zijn 3e roman. Hij werd verwijderd van het Vossius Gymnasium en werkte eerst bij een apotheek en werd later nog bordenwasser en uitgever. Hij schreef ook toneelstukken in opdracht van Toneelgroep Amsterdam. Toen hij 23 was maakte hij z'n debuut met *Blauwe maandagen*, hij kreeg er de Anton Wachter-prijs voor het beste debuut voor en het Gouden Ezelsoor voor het best verkochte debuut. Met *Fantoompijn* won hij de AKO-Literatuurprijs 2000.

2. Samenvatting

Het boek begint met Harpo Saul Mehlman die over zijn vader, Robert G. Mehlman vertelt. Een tijdje later gaat het verhaal over in een manuscript van Robert G. Mehlman, die schrijver was. Deze had een boek geschreven over zijn vader, 268 op de wereldranglijst. Dit boek behandelt de grootheidswaan van zijn vader die 268e op de wereldranglijst van tennis was. Mehlman is begonnen als assistent in een

avondwinkel, waar hij zijn vrouw ontmoette. Na het succes van zijn boek heeft hij eigenlijk geen andere goede boeken meer geschreven en langzamerhand komt hij in financiële problemen. Hij is een excentriekeling die ervan geniet het leven in scène te zetten, en hier geeft hij zorgeloos enorme geldbedragen aan uit, geld dat hij eigenlijk niet bezit. Ondertussen loopt ook zijn huwelijk op de klippen, z'n vrouw komt in de problemen omdat al zijn creditcards geblokkeerd worden en hij heeft een affaire met een personeelslid van een koffiewinkeltje. Ook gaat hij er vandoor met een willekeurige vrouw die Rebecca heet en zijn boek heeft gelezen. Samen gaan ze van hotel naar hotel terwijl z'n vrouw een congres over dromen bezoekt. Hij heeft nu echt dringend geld nodig en zet een advertentie in de krant om iemand te vinden die verstand heeft van kookboeken zodat hij zijn, aan zijn uitgever beloofde, kookboek eindelijk kan schrijven. Hij komt terecht bij mevrouw Fisher, en met leugens krijgt hij het voor elkaar dat hij èn geld van haar krijgt, èn geld met haar verdient door haar recepten in zijn kookboek op te nemen. Uiteindelijk wordt het kookboek een groot succes en kan hij zijn schulden terug betalen. Zijn vrouw vindt dat hij weg moet bij Rebecca, die het Lege Vat genoemd wordt. Ook vindt ze dat Mehlman haar een kind verschuldigd is, Harpo. Uiteindelijk gaat Mehlman weg bij zijn vrouw en bij het Lege Vat. Hij ontspoot en bedriegt mensen in een restaurant met een mes waarop hij wordt neergeschoten. Hij belandt in het ziekenhuis en hier komt Harpo hem opzoeken. Robert overlijdt hier vervolgens.

B Belevingsvragen, 3. Eerste reactie

Het boek sprak me een beetje aan, het is op zich geen vervelend boek om te lezen en ik kwam er snel doorheen. Het is weer eens wat anders om te zien hoe iemand zichzelf zorgeloos in de schulden kan steken en er op hetzelfde moment geen enkele erg in hebben; ik zou dit in ieder geval nooit doen. Aan de andere kant kwamen er niet echt boeiende gebeurtenissen in het boek voor, het was meer een beschrijvend verhaal over een huiselijke situatie waar ik me niet al te veel over kon opwinden. De gebeurtenis die me het best is bijgebleven is de manier waarop hij zijn vrouw bedriegt met iemand die eigenlijk niets voor hem betekent (Rebecca, het Lege Vat). Hij doet dit totaal zonder na te denken en ook alleen maar omdat er wellicht een verhaal in haar zit dat hij op papier kan zetten.

C Verdieping, 4. Tijd, ruimte en personen

Het verhaal speelt zich in de tegenwoordige tijd af, nergens wordt anders beweerd en de omgeving stamt uit deze tijd. De tijd die in het verhaal verstrikt is niet te bepalen, er komen veel flashbacks in voor en er lopen meerdere tijdlijnen door elkaar heen. Er worden woorden gewijd aan 3 verschillende generaties. De flashbacks beschrijven onder andere het leven van Harpo als een klein kind en hoe zijn gek zijn familie was (opa, oma, vader). Ook wordt er daarna uitgebreid ingegaan op het leven van Robert Mehlman, de schrijver. Het verhaal speelt zich voornamelijk af in New York, in Robert Mehlman's huis. Ook in verschillende hotels, waaronder een hotel in Albany. Het speelt zich ook af in restaurants, een koffiewinkel en de stad. Het eind speelt zich af in een ziekenhuis, als Robert Mehlman overlijdt. Het belangrijkste personage is Robert G. Mehlman: de excentrieke schrijver die er van houdt te denken een groot schrijver te zijn, en dit ook graag iedereen wil bewijzen door kleine toneelstukjes op te voeren. Hij is niet erg zorgzaam voor z'n vrouw en vooral zijn boeken en ego zijn belangrijk voor hem. Een ander belangrijk personage is z'n vrouw, een aardig persoon dat psychiater is en dagelijks met vele zelfmoorden te maken heeft. Ook

Rebecca (het Lege Vat) is belangrijk, ze is een soort afleiding van Mehlman en een medeoorzaak van het foutlopen van Mehlman's huwelijk. Een ander belangrijk personage is Harpo, Robert Mehlman's zoon.

5. Vertelwijze

De verteller van het verhaal is eerst Harpo die over zijn verleden en vader vertelt, maar dit verandert als je aan een manuscript van Robert toekomt, een afgedrukt stuk van wat hij geschreven heeft. Het wordt in de ikvorm verteld, en dit 'ik' personage is eerst Harpo, dan zijn vader en dan weer Harpo. Dit is wel een bijzonder manier van vertellen – ook de vele flashbacks zijn niet erg gewoon. In het begin is het een beetje warrig maar langzamerhand wordt het hele plaatje zichtbaar.

6. Thematiek en interpretatie

De titel, Fantoompijn, slaat op het missen van iets dat er niet meer is. In Robert Mehlman's geval slaat dat op zijn succes dat al geruime tijd voorbij is. Hij wil hier echter niet aan wennen en gedraagt zich ook alsof het geld nog aan z'n rug groeit. Een belangrijk motief is dat je niet moet opgaan in dromen en waanbeelden van het verleden. Ook is het belangrijk dat je niet iedereen maar voor de gek houdt en iedereen bedriegt met eigen toneelstukjes; op een gegeven moment val je door de mand. Als thema van het boek zie ik 'neergang door bedrog'. De mening die de schrijver over de werkelijkheid heeft willen uitdragen is dat je deze in eerste instantie kan vormgeven zoals je wilt, maar op een gegeven moment wordt toch de onvermijdelijke realiteit zichtbaar.

D Reflectie, 7. persoonlijke waardering

Fantoompijn vond ik een redelijk boek. Ik vond het een goed geschreven boek dat snel te lezen was, het was zeker niet langdradig. Het taalgebruik was simpel en snel te begrijpen, dit was ook fijn aangezien ik dit boek in 1 dag op het laatste nippertje heb gelezen. De structuur van het verhaal was een beetje vaag en voegde naar mijn mening niet erg veel toe aan het boek. Als alleen Robert Mehlman's verhaal verteld werd, en niet het hele gebeuren met zijn zoon erbij, dan zou dat beter zijn. Het verhaal zelf is niet inhoudsloos maar is ook niet boeiend, het is een toch wel typisch Nederlands verhaal over een huiselijke situatie die niet helemaal in orde is. Erg verder dan affaires in deze huiselijke kring en het vergaan van geluk gaat het dan ook niet. Al bij al vond ik het een redelijk boek maar niet iets dat ik me later zal herinneren. Zoals alle Nederlandse literatuur.

Bronnen:

Fantoompijn

<http://www.grunberg.nl/auteur/grunberg/>